

Ekonomik Arařtırmalar Bölümü

Haziran 2021

- Gündem – Tuğrul Belli **2**
- Bütçe ve Kamu Finansmanı **3**
- Ödemeler Dengesi ve Dış Ticaret **4**
- Üretim ve Büyüme **5**
- Enflasyon ve Faizler **6**
- Parasal Göstergeler **7**

YURTTA VE DÜNYADA ENFLASYON

Türkiye’de genelde iktidarlar “ne pahasına olursa olsun büyümeyi körüklemek” olarak özetlenebilecek bir anlayışla ekonomiyi yönetirler. Ve bu büyüme çabaları çoğunlukla popülistçe ve kısa vadeye odaklı olarak yapılırca da istenen sonuçların elde edilmesi imkansızlaşır. Bu tip bir büyüme stratejisinin ürettiği en “istikrarlı” sonuç ise enflasyon olmaktadır. Böyle bakıldığında da Türkiye’de yüksek enflasyon olgusu istisnai bir durum değil, kalıcı bir durum olarak görülebilir. Piyasalar sıkıştığında ve ekonomi daralmaya başladığında ilk feda edilen ekonomik hedef enflasyon olmaktır. Öte yandan, burada iktidarlar açısından şöyle de bir çelişkili durum ortaya çıkıyor: Her ne kadar ekonomiyi rahatlatmak amacıyla müdahaleci bir şekilde faizler düşürülse, krediler canlandırılrsa, ve kamu harcamaları artırılrsa bile, bunların sonucunda artan enflasyonun yarattığı gelir dağılımındaki bozulma iktidarların popülaritesini de erozyona uğratabiliyor.

Mayıs ayı TÜFE’si beklentilerin oldukça altında gelmişti. Şahsen aylık enflasyonun 0.89 değil, 50 baz puan daha yukarıda olmasını bekliyordum. Ancak gelen bu rakam Türkiye için enflasyonda en kötünün geride kaldığı anlamına hiç gelmiyor. Yapılan yorumlara göre TÜFE’nin düşük kalma sebebi tamamen Mayıs’taki kapanma nedeniyle birçok üründe sağlıklı fiyat verisi alınamamış olmasından kaynaklanıyor. Yanlışlıkla açıklanan 1.44 oranı ise ay ortalaması değil de, ay sonu verileriyle yapılan hesaplamayı gösteriyor. Bu rakam 0.89’dan oldukça yüksek olduğu için Haziran’da normalin üzerinde gelecek bir enflasyon oranına şimdiden hazırlıklı olmakta fayda var.

TÜFE’nin gidişatı açısından 2 önemli veri kurların seviyesi ve üretici fiyatlarındaki gelişmeler. Bu 2 verinin de enflasyona geçişkenliği ile ilgili pek çok çalışma var. Ancak, bu geçişkenlik katsayıları genel konjoktüre, ekonomideki arz-talep dengesine, artış büyüklükleri ve sıklıklarına bağlı olarak değişebiliyor. Mayıs sonu itibarıyla yurt içi üretici fiyatları artışı %38.3’e yükselmiş bulunuyor. TÜFE ile yi-ÜFE arasında bu kadar büyük bir farkı 2018’de görmüştük, ve o dönemde TÜFE yüzde 25.2 ile tepe yapmıştı. Ancak bu duruma sebep olan o zamanki kur artışının Rahip Branson krizi kaynaklı olduğunu ve kur seviyesinin 3 ay kadar kısa bir sürede geri geldiğini de görmüştük. Bu seferki ise TL’de daha uzun zamanlı ve birikimli ve bir zayıflama üzerine gelen bir enflasyon. Ayrıca TL’nin kısa zamanda

yeniden değerlendirileceği konusunda da şu anda hiçbir emare yok.

Buradan Dünyadaki enflasyon endişelerine gelirse. Evet, gelişmiş ekonomilerde giderek artan bir enflasyon tehdidi oluşmaya başladı. Ancak bu enflasyon bizde yaşananlardan oldukça farklı. Birincisi Batıda oluşan enflasyon yanlıştır ve pervasızca büyüme odaklı ekonomi politikalarından kaynaklanmadı. 2009 krizi veya pandemi sonrasında piyasaya sürülmek zorunda kalan anormal boyutlardaki likidite sonucu da yaşanmadı. İkinci olarak en kötümser analistler bile oluşabilecek enflasyonun tepe noktasının yüzde 5’in çok üzerinde olmayacağını düşünüyorlar. Son olarak da, Batıda yaşanmakta olan enflasyon her halukarda “geçici” bir enflasyon olacaktır.

Batıda enflasyon büyük ölçüde verilen kovid mali desteklerinin doğrudan mal talebine yansımaları, ancak aynı zamanda küresel tedarik zincirlerinde meydana gelen kopuklukların arz tarafında kesintilere sebep olması, bir de ekonomilerin kapanmasıyla anormal ölçülerde gerilemiş bulunan emtia ve enerji fiyatlarının normalize olmaya başlamasından kaynaklanıyor. Bunların hepsi devamlılık arz etmeyecek olan “geçici” etkiler, ve rahatlıkla 1-2 sene sonra yeniden gelişmiş ekonomilerde enflasyon değil, deflasyon probleminden konuşmaya başlayabiliriz. Ancak, bu böyle olmakla birlikte FED piyasalardaki artan soru işaretlerine karşı Haziran toplantısında 2023 yılında faizleri artırabileceğinin ufak bir işaretini verme ihtiyacını da hissetti. Henüz 2 sene olmasına rağmen, bu işaret bile piyasalarda önemli bir yankı buldu, ve ABD doları güçlenmeye başladı. FED’teki bu yaklaşım değişikliği aynı zamanda maalesef 2013 yılında Bernanke’nin ilk defa tahvil alımlarının yavaşlatılabileceğinden söz etmesi sonrasındaki piyasa reaksiyonlarını hatırlatıyor. O dönemde TL ve diğer gelişmekte olan ülke para birimlerinde baskı oluşmuştu. Aynı durum bugün de geçerli olabilir. Her ne kadar TL şu anda zaten çok değersiz durumdaysa da rezervlerimizin düzeyi ve olası jeo-politik gelişmeler nedeniyle FED politikaları TL üzerinde etkili olmaya devam edecektir.

t.belli@turkishbank.com

Bütçe ve Kamu Finansmanı

İlk 5 ayda sadece 7.5 milyar TL açık!

- Giderlerin %38 oranında arttığı Mayıs ayında bile bütçe geçen senenin aynı ayına göre %23 oranında daha az açık vermiş durumda. İlk 5 ayın toplamında ise bütçe açığı sadece 7.5 milyar TL. Geçen senenin aynı döneminde açık 90 milyar TL idi. Geçen sene 25 milyar açık veren faiz-dışı denge ise bu sene 74 milyar fazla vermiş durumda.
- Öte yandan, bu ay giderlerde belirgin bir artış da söz konusu. Artışın tamamı SGK açıklarından kaynaklanıyor. Bu ay bu açıklar için 50 milyar TL'nin üzerinde bir transfer yapılmış.
- Gelirlerdeki artışın tamamı ise vergi gelirlerinden kaynaklanıyor. Mayıstaki pandemi kısıtlamalarına rağmen bu ay vergi gelirlerinde %67'lik bir artış söz konusu.
- Takip ettiğimiz vergilerden özellikle dahilde alınan KDV'de anormal yüksek bir artış söz konusu. Geçen sene aynı dönemde daha sert tedbirler ve kapanmalar olduğu için KDV tahsilatı çok azalmıştı. Ancak bu sene gene kısmi kapanmalar olmasına rağmen ekonomik canlılık devam ettiği için KDV tahsilatları oransal olarak yüksek artış göstermekte. Düzey olarak bakıldığında ise KDV tahsilatları 18 milyar TL ile önceki aylara yakın seviyelerde. Öte yandan, gümrük vergileri ve ithaldeki KDV'de son aylardaki yüksek oranlı artışlar da devam etmekte.
- Bütçe beklenenden iyi performans gösterdikçe Hazine'nin finansman programında faiz-dışı fazla tahminleri de artmakta. Geçen ay Haziran için 8.7 milyar TL fazla öngörülürken bu ay 14.8 milyar TL tahmin edilmiş. Bu da Hazine'nin aylık borçlanma miktarını düşüren bir olgu. (Ancak Temmuz ayı için de 5.7 milyardan 4.1'e bir azalma söz konusu.)

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ	2020 Mayıs	2021 Mayıs	Artış	2020 Oca-May	2021 Oca-May	Artış
Harcamalar	85,446,203	117,940,367	38.0%	479,218,977	549,983,812	14.8%
1-Faiz Hariç Harcama	75,782,265	103,994,027	37.2%	414,259,278	468,526,734	13.1%
Personel Giderleri	23,302,542	27,383,085	17.5%	123,031,685	143,655,471	16.8%
Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi	3,875,021	4,534,986	17.0%	20,474,955	23,788,135	16.2%
Mal ve Hizmet Alımları	5,226,714	7,546,164	44.4%	30,219,335	31,022,995	2.7%
Cari Transferler	35,422,219	50,563,409	42.7%	200,644,167	226,010,323	12.6%
Sermaye Giderleri	5,090,495	9,801,959	92.6%	24,864,263	28,151,908	13.2%
Sermaye Transferleri	561,675	1,408,874	150.8%	1,879,025	3,366,439	79.2%
Borç Verme	2,303,599	2,755,550	19.6%	13,145,848	12,531,463	-4.7%
2-Faiz Harcamaları	9,663,938	13,946,340	44.3%	64,959,699	81,457,078	25.4%
Gelirler	68,145,198	104,568,902	53.5%	389,138,878	542,475,127	39.4%
1-Genel Bütçe Gelirleri	66,690,834	102,353,404	53.5%	376,610,908	527,921,015	40.2%
Vergi Gelirleri	55,281,223	92,282,505	66.9%	280,505,524	423,702,211	51.0%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5,469,705	1,931,356	-64.7%	51,319,576	43,732,253	-14.8%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	651,489	811,588	24.6%	4,873,013	8,223,014	68.7%
Faizler, Paylar ve Cezalar	4,811,170	7,008,044	45.7%	37,546,180	49,566,336	32.0%
Sermaye Gelirleri	351,166	188,724	-46.3%	1,872,368	2,138,352	14.2%
Alacaklardan Tahsilat	126,081	131,187	4.0%	494,247	558,849	13.1%
2-Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	1,020,096	1,668,077	63.5%	8,345,375	9,710,369	16.4%
3-Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	434,268	547,421	26.1%	4,182,595	4,843,743	15.8%
Bütçe Dengesi	-17,301,005	-13,371,465	-22.7%	-90,080,099	-7,508,685	-91.7%
Faiz Dışı Denge	-7,637,067	574,875	-107.5%	-25,120,400	73,948,393	-394.4%

SEÇİLMİŞ VERGİLER	oca	şub	mar	nis	may
Gelir Vergisi	2.5%	20.0%	88.0%	35.8%	69.2%
Kurumlar Vergisi	-8.7%	44.5%	166.6%	213.6%	29.3%
Dahilde Alınan KDV	35.6%	51.6%	-196.1%	5.5%	633.2%
Petrol ve Doğalgaz	-4.9%	-16.1%	-36.2%	-32.9%	-51.8%
Motorlu Taşıtlar	285.0%	99.3%	242.5%	274.9%	197.3%
Dayanıklı Tük. Malları	76.5%	99.3%	90.5%	113.2%	73.0%
BSMV	-1.3%	3.9%	26.9%	41.6%	36.5%
Gümrük Vergileri	38.1%	27.3%	53.2%	113.4%	76.8%
İthalde Alınan KDV	43.1%	52.6%	120.7%	146.8%	122.5%
Damga Vergisi	16.1%	23.0%	65.7%	59.7%	54.7%
Harçlar	-22.0%	40.7%	56.3%	257.3%	108.4%

HAZİNE FİNANSMAN PROGRAMI			
(Milyar ₺)	Haziran 2021	Temmuz 2021(*)	Ağustos 2021(*)
Ödemeler	42,8	56,1	15,4
İç Borç Servisi	31,7	53,0	10,1
Anapara	25,5	34,1	2,4
Faiz	6,1	18,9	7,7
Dış Borç Servisi	11,1	3,1	5,3
Anapara	9,4	0,4	1,2
Faiz	1,7	2,7	4,1
Finansman	42,8	56,1	15,4
Borçlanma Dışı Kaynaklar (2)(3)	14,8	4,1	-0,6
Borçlanma	28,0	52,0	16,0
Dış Borçlanma (3)	0,0	0,0	0,0
İç Borçlanma	28,0	52,0	16,0
Piyasadan İhale Yoluyla İç Borçlanma	18,2	48,9	13,6
Doğrudan Satışlar (4)	6,8	1,0	1,1
Kamuya Satışlar	3,0	2,1	1,3

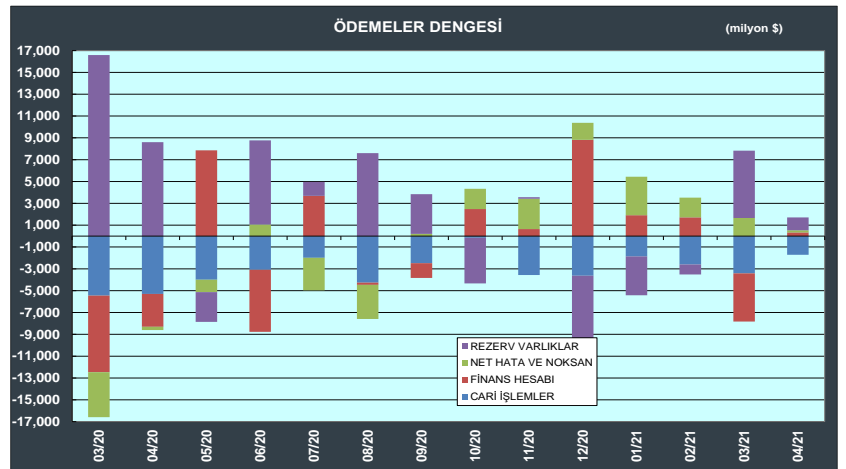
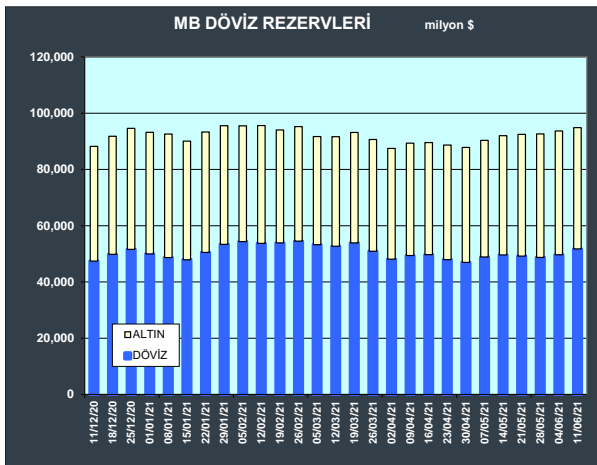
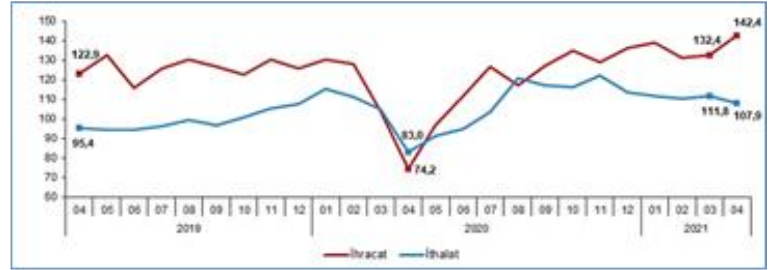
Ödemeler Dengesi ve Dış Ticaret

İhracat miktar olarak da artışta

- Sene başından beri dış ticarete hızlı bir toparlanma söz konusu. Mayısta ihracat %66 artarken ithalattaki artış ise % 51. İlk 5 ay toplamında da ihracat %39 artarken ithalattaki artış %26'da kalmış. Ancak buna rağmen dış ticaret açığımızın çok da daraldığı söylenemez. Geçen sene ilk 5 ayda 20.5 milyar dolar olan açık bu sene 18.5 milyar dolar.
- 3. Ay üst üste tüm sektörlerde ihracat artışı görülüyor. Hacimli sektörlerden çelik, otomotiv, hazır giyim ve kimya sektörlerindeki artışlar özellikle dikkat çekici.
- Dış ticaretteki artışı miktar endeksleri bazında takip ettiğimizde de olumlu bir tablo gözüküyor. Grafikten de görüldüğü gibi özellikle Nisan ayında ihracat miktarı hızlı bir artış gösterirken ithalatta azalma söz konusu.
- Nisan ayında cari açık rakamı beklenenden iyi geldi. Mart'ta 3.4 milyar dolar olan açık Nisanda 1.7 milyar dolara geriledi. Böylece 12 aylık cari açık da 36.3 milyardan 32.7'e gerilemiş oldu. Önümüzdeki aylarda da 12 aylık açıkta gerileme görülecektir. Eğer Temmuz ve sonrasında turizmde bir canlanma olduğu takdirde senelik açık daha da gerileyecektir. Ancak döviz dengemizin hassas olduğunu ve azalmakta olsa da açık devam ettiği sürece kurlar üzerinde baskı devam edecektir.
- 14 Mayıs – 11 Haziran arasında yabancı yatırımcılardan hisse senetlerinden 2.5 milyon dolar kadar çıkış, DİBS'lere ise 260 milyon dolar giriş gözlemlendi.

Dış Ticaret	Mayıs			Ocak-Mayıs		
	2020	2021	Değişim (%)	2020	2021	Değişim (%)
İhracat	9.426	15.650	66,03	58.184	80.797	38,86
İthalat	12.777	19.315	51,17	78.738	99.370	26,20
Dış Ticaret Hacmi	22.203	34.965	57,48	136.923	180.167	31,58
Dış Ticaret Dengesi	-3.352	-3.665	9,35	-20.554	-18.573	-9,64
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	73,8	81,0		73,9	81,3	

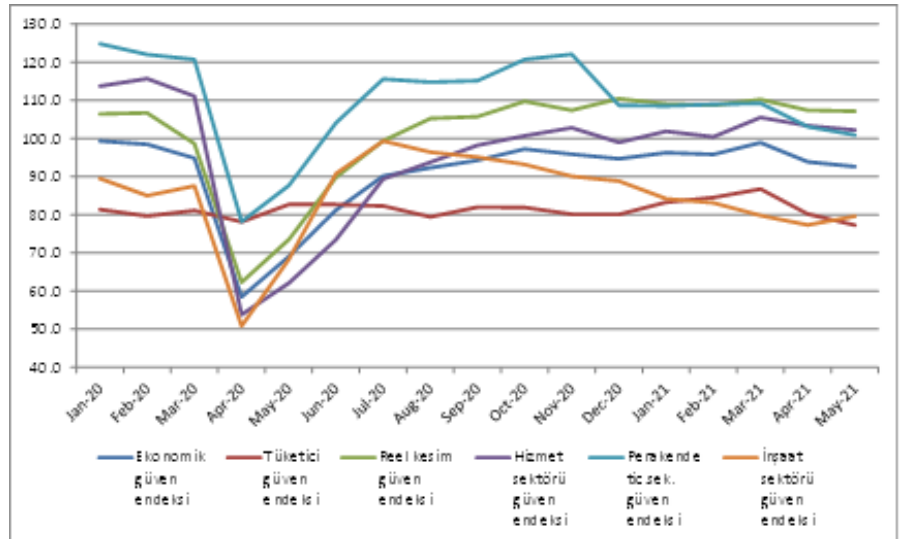
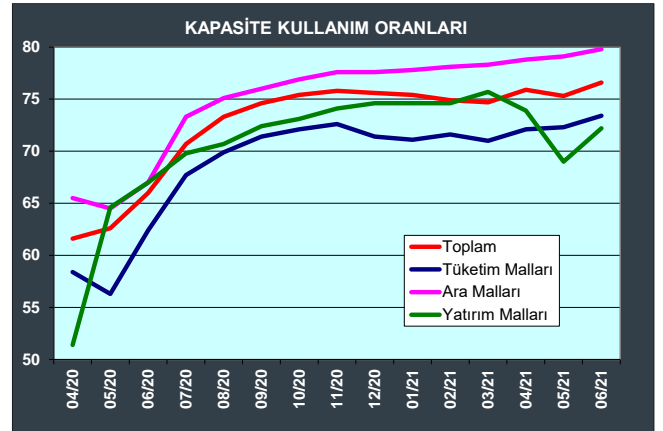
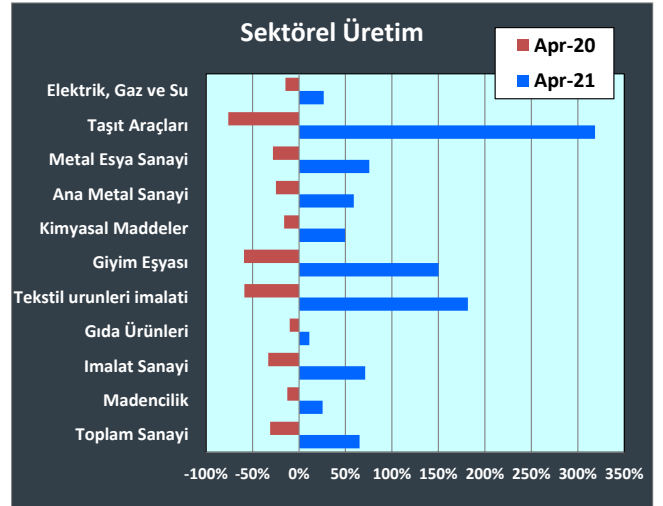
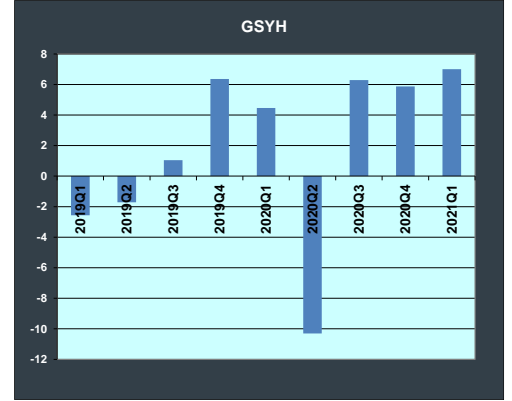
İHRACAT	1 - 31 MAYIS			
	2020	2021	Değişim ('21/20)	Pay(20) (%)
İLTARIM	1,675,488	2,083,738	32,3	12,8
İL SANAYİ	7,112,981	12,816,181	77,4	78,8
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	647,361	1,081,866	98,4	8,8
Tekstil ve Hammaddeler	368,573	745,069	102,1	4,5
Deri ve Deri Mamulleri	61,596	101,033	64,1	0,6
Yalıtım	117,222	245,553	109,5	1,5
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1,180,882	2,130,883	80,5	12,9
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1,180,882	2,130,883	80,5	12,9
C. SANAYİ MAMULLERİ	6,384,988	8,393,843	74,4	67,0
Hazır giyim ve Konfeksiyon	835,979	1,308,736	56,0	7,9
Otomotiv Endüstrisi	1,202,360	1,881,518	56,5	11,4
Çelik ve Yalıtım	98,163	136,103	134,0	0,8
Elektrik Elektronik	668,905	1,107,067	65,5	6,7
Makine ve Aksamları	430,828	736,196	70,9	4,5
Deri ve Deri Ürünleri	497,665	938,846	88,7	5,7
Çelik	813,839	1,744,969	114,4	10,6
Çimento, Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	250,126	385,182	54,0	2,3
Mücevher	230,640	490,487	112,7	3,0
Seramik ve Hırsızlık Sanayi	112,402	170,347	51,6	1,0
Bakım ve Onarım Sanayi	277,944	487,668	75,5	3,0
Diğer Sanayi Ürünleri	6,125	11,524	88,1	0,1
İL MADEN ÇİLİK	272,471	648,710	101,4	3,3
Madenlik Ürünleri	272,471	648,710	101,4	3,3
T O P L A M (TİM*)	8,980,960	15,248,828	70,2	82,6

Büyüme

Büyüme beklendiği gibi ama...

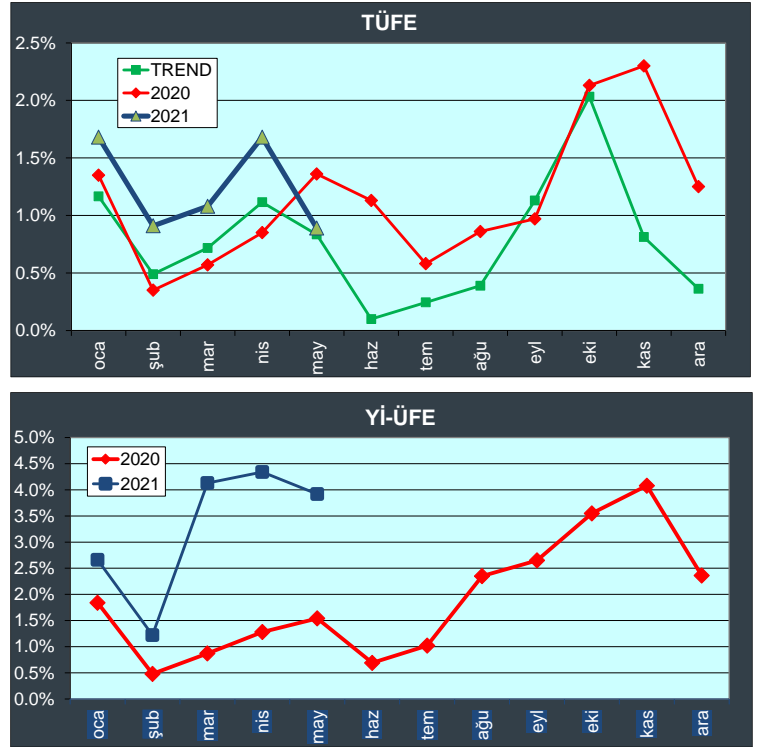
- Bu yılın ilk çeyreğinde GSYH beklentiler dahilinde yüzde 7.0 artış gösterdi. Ayrıca önceki çeyreğe göre de yüzde 1.7'lik bir artış söz konusu. Diğer bir ifadeyle büyümedeki artış trendi artarak devam etmiş gözüküyor. Özel sektör tüketimi yüzde 7.4 artarken, toplam yatırımlar yüzde 11.4 artmış. Devletin tüketim harcamaları artışı yüzde 1.3 ile oldukça sınırlı kalırken ihracatımız yüzde 3.3 artışla ithalatın üzerinde kalmayı becermiş. İlk bakışta gayet pozitif rakamlar. Ancak, birinci çeyrekte yüksek bir büyüme göstermiş olmamıza rağmen bunun vatandaş açısından pozitif bir refah etkisi yaratmamış olduğu da rahatlıkla söylenebilir. Neden? Bir defa harcamalar büyük ölçüde borçlanarak yapılmış. İkincisi bu dönemde enflasyon da artışa geçmiş durumda, ve hepimizin bildiği gibi çalışanların ücret artışları enflasyonun çok altında. Bu da reel gelirlerinin düşmesi anlamına geliyor. Üçüncü olarak da bu büyüme istihdam yaratan bir büyüme değil.
- Nisan ayında, geçen senenin aynı ayında ekonomi neredeyse kapalı olduğu için, sanayi üretim endekslerinde rekor artışlar söz konusu. Sanayi üretimi yıllık %66,0 artarken sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %25,5, imalat sanayi sektörü endeksi %72,3 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %26,6 arttı.
- Yatırım malları KKO'sundaki gerileme Mayıs ayında hızlanarak devam ediyor. Diğer KKO'lar ise son 6 aydır neredeyse sabit.
- Nisan'da 50,4 olarak ölçülen manşet PMI, Mayıs'ta 49,3 olarak gerçekleşti ve son 1 yılda ilk kez eşikdeğer 50,0'nin altında kaydedildi. Bununla birlikte, endeks faaliyet koşullarındaki bozulmanın oldukça ılımlı düzeyde olduğuna işaret etti. Mayıs ayında COVID-19 kısıtlamaları ve buna bağlı olarak müşteri talebinin yavaşlaması, hem üretim hem de yeni siparişlerde gerilemelere yol açtı. Bu düşüşler Nisan ayına göre hızlanmakla birlikte salgının geçen yılki ilk dalgasına göre çok daha sınırlı gerçekleşti. Yeni ihracat siparişleri de hız kaybederek 4 aylık büyüme sürecini sona erdirdi.

Enflasyon

Bu ay beklenenden düşük gelen enflasyon aldatmamalı

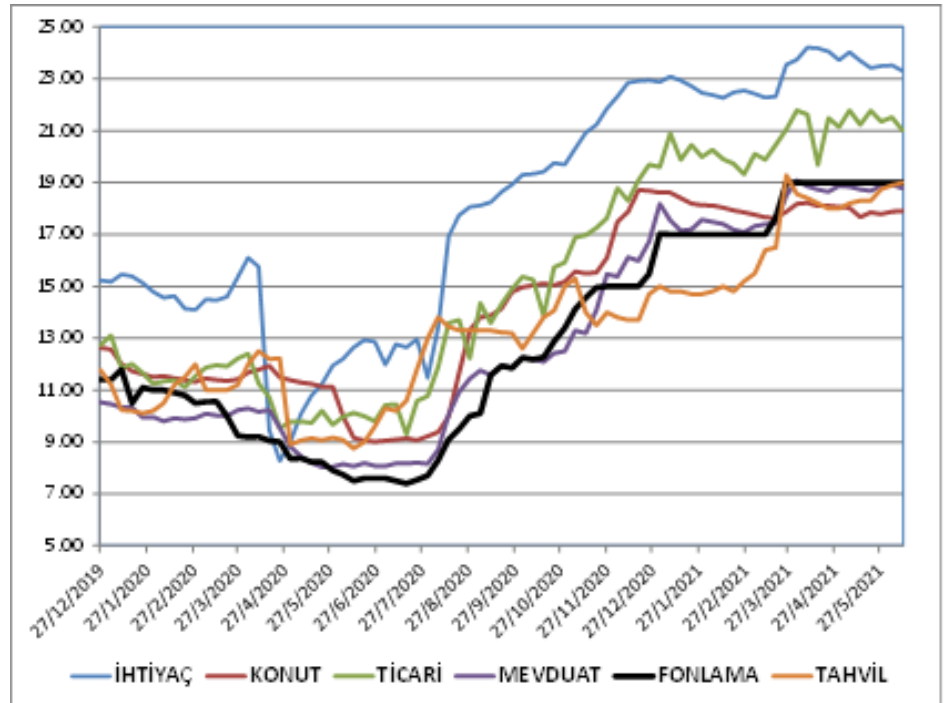
- Mayısta TÜFE %0,89, Yİ-ÜFE ise %3.92 arttı. Böylece 12 aylık enflasyon TÜFE'de %16.59, Yİ-ÜFE'de ise %38.33 oldu. Bu ay %2.13 artan gıda fiyatları gene %0.57 ile aylık enflasyona en çok etkiyi yaptı.
- Mayısta enflasyondaki artış beklenenin altında kaldı. Böylece 12 aylık enflasyon da 17.1'den 16.6'ya gerilemiş oldu. Ancak bu gerileme tamamen Mayıs ayındaki pandemi kısıtlamaları nedeniyle pek çok üründe sağlıklı fiyat verisi toplanamamış olmasından kaynaklanıyor. TÜFE verisiyle birlikte yanlışlıkla yayınlanan aylık %1.4'lük aysonu artış rakamı Haziran'da da aksi yönde (beklenenin üzerinde) bir artış olma ihtimalini ortaya çıkarıyor. Aşırı artmış olan TÜFE-yi-ÜFE makası da bu olasılığı güçlendiriyor.

Faizler

Merkez Bankası temkinli gidiyor

- Merkez Bankası'nın bir önceki karar notunda "sıkı" duruş ifadesini çıkarmış olması bazı soru işaretlerine sebep olmuştu. Bu toplantı sonrasında ise hem "sıkı" duruş yeniden metne konmuş, hem de "kararlılıkla" ifadesi de eklenmiş bulunuyor.
- Kurlarda meydana gelen son artışlarla birlikte enflasyon patikasında istenen gerilemenin biraz daha ileriye atılmış olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Yurtdışındaki enflasyon gelişmeleri de dikkate alındığında bugünkü şartlar altında politika faizlerinde sene sonundan önce anlamlı bir gevşeme beklemek yanlış olur.
- Grafikten de görüldüğü gibi 3 aydan beri piyasa faizleri yüksek bir platoda ama stabil bir görüntü çizmekte.

Parasal Göstergeler

PARASAL GÖSTERGELER (milyon YTL)	1 11/06/2021	2 14/05/2021	3 25/12/2020	4 1/2	5 1/3
Dolaşımdaki Para	202,513	195,507	178,960	3.6%	13.2%
Vadesiz TL Mevduatlar	345,737	341,284	301,691	1.3%	14.6%
Vadesiz YP Mevduatlar	807,872	772,292	757,035	4.6%	6.7%
M1	1,356,122	1,309,083	1,237,686	3.6%	9.6%
Vadeli TL Mevduatlar	1,244,895	1,218,841	1,112,065	2.1%	11.9%
Vadeli YP Mevduatlar	1,132,685	1,104,135	1,025,119	2.6%	10.5%
M2	3,733,702	3,632,059	3,374,870	2.8%	10.6%
Repo	16,342	18,991	20,293	-13.9%	-19.5%
B Tipi Likit Fonlar	44,322	41,773	27,287	6.1%	62.4%
İhraç Edilen Menkul Değerler	47,766	44,692	47,271	6.9%	1.0%
M3	3,842,132	3,737,514	3,469,721	2.8%	10.7%
Dolarizasyon (YP Mev/Top.Mev)	55.0%	54.6%	55.8%	0.6%	-1.5%
Toplam TL Krediler	2,450,475	2,418,108	2,352,726	1.3%	4.2%
Bireysel TL Krediler	929,788	907,368	872,720	2.5%	6.5%
Ticari TL Krediler	1,520,687	1,510,740	1,480,006	0.7%	2.7%

Ekonomik Veriler

	Yİ-ÜFE (%)	TÜFE (%)	GSMH (%)	İTHALAT (milyon \$)	İHRACAT (milyon \$)
2010	8.9	6.4	9.2	185,493	113,930
2011	13.3	10.5	8.8	240,842	134,907
2012	2.7	6.2	2.2	236,544	152,537
2013	7.0	7.4	4.0	251,651	151,869
2014	6.4	8.2	2.9	242,200	157,800
2015	5.7	8.8	4.0	207,234	143,839
2016	9.9	8.5	2.9	198,602	142,606
2017	15.5	11.9	7.4	234,000	157,000
2018	33.6	20.3	2.6	223,082	168,088
2019	7.4	11.8	1.0	203,000	172,000
2020	25.2	14.6	1.8	209,500	160,500
2021 (t)	15.0	15.0	6.0	220,000	180,000

YATIRIMLARIN GETİRİLERİ

	DOLAR	EURO	BİST	MEVDUAT
HAZİRAN 2020	0.4%	1.3%	10.4%	0.6%
TEMMUZ 2020	1.4%	6.2%	-3.3%	0.6%
AĞUSTOS 2020	5.6%	7.1%	-4.3%	0.8%
EYLÜL 2020	4.5%	4.1%	6.2%	0.8%
EKİM 2020	8.6%	6.8%	-2.9%	0.9%
KASIM 2020	-6.4%	-4.0%	15.4%	1.2%
ARALIK 2020	-4.6%	-2.1%	15.0%	1.3%
OCAK 2021	-1.5%	-2.9%	-0.2%	1.4%
ŞUBAT 2021	0.9%	1.0%	-0.1%	1.4%
MART 2021	13.0%	9.2%	-5.4%	1.5%
NİSAN 2021	-1.1%	1.9%	0.4%	1.5%
MAYIS 2021	3.3%	4.1%	1.6%	1.5%
SON 12 AY	24.7%	36.8%	34.6%	14.4%

DOLAR	2016	2017	2018	2019	2020	2020
OCAK	2.9662	3.7942	3.7608	5.2876	5.9833	7.3216
ŞUBAT	2.9665	3.6143	3.8065	5.3273	6.2371	7.3841
MART	2.8300	3.6427	3.9560	5.6386	6.6596	8.3408
NİSAN	2.8064	3.5568	4.0472	5.9671	6.9845	8.2459
MAYIS	2.9613	3.5398	4.4889	5.8718	6.8260	8.5143
HAZİRAN	2.8900	3.5232	4.6166	5.7654	6.8555	
TEMMUZ	3.0180	3.5290	4.8938	5.5326	6.9497	
AĞUSTOS	2.9597	3.4472	6.4178	5.8245	7.3393	
EYLÜL	3.0058	3.5784	6.0010	5.6539	7.6662	
EKİM	3.1080	3.7768	5.5303	5.7186	8.3232	
KASIM	3.4236	3.9461	5.1742	5.7507	7.7892	
ARALIK	3.5255	3.7787	5.2985	5.9507	7.4327	

EURO	2016	2017	2018	2019	2020	2020
OCAK	3.2350	4.0632	4.6812	6.0447	6.5983	8.8718
ŞUBAT	3.2364	3.8291	4.6523	6.0685	6.8716	8.9581
MART	3.2148	3.8921	4.8761	6.3302	7.2107	9.7864
NİSAN	3.1966	3.8814	4.9005	6.6851	7.5963	9.9724
MAYIS	3.2965	3.9629	5.2525	6.5438	7.5907	10.3816
HAZİRAN	3.2135	4.0198	5.3406	6.5625	7.6858	
TEMMUZ	3.3506	4.1399	5.7137	6.1684	8.1628	
AĞUSTOS	3.2970	4.1504	7.4869	6.4523	8.7441	
EYLÜL	3.3608	4.2099	6.9631	6.1783	9.0999	
EKİM	3.4055	4.3927	6.2847	6.3830	9.7160	
KASIM	3.6430	4.6747	5.8843	6.3289	9.3306	
ARALIK	3.7176	4.5237	6.0354	6.6741	9.1329	

BİST	2016	2017	2018	2019	2020	2020
OCAK	734.8	863.0	1,195.3	1,040.7	1,191.4	1,473.5
ŞUBAT	758.1	874.8	1,189.5	1,045.3	1,059.9	1,471.4
MART	832.7	889.5	1,149.3	937.8	896.4	1,391.7
NİSAN	853.3	944.2	1,042.8	954.2	1,011.1	1,397.8
MAYIS	778.0	975.4	1,006.5	905.9	1,055.2	1,420.5
HAZİRAN	768.2	1,004.4	899.2	964.9	1,165.2	
TEMMUZ	754.1	1,075.3	969.5	1,020.8	1,126.9	
AĞUSTOS	759.7	1,100.1	927.2	967.2	1,078.6	
EYLÜL	764.9	1,029.1	999.6	1,050.3	1,145.2	
EKİM	785.4	1,101.4	902.0	984.7	1,112.4	
KASIM	740.0	1,039.8	954.2	1,039.8	1,283.6	
ARALIK	781.4	1,150.2	912.7	1,144.2	1,476.7	

Şube Adresleri

	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
İstanbul	Murat Aktuvar	Esentepe Mah., Ali Kaya Sok., Polat Plaza A Blok	(212) 268 04 30
Finansal Kurumlar / İst.	Cüneyt Gültekin (vkt)	Esentepe Mah., Ali Kaya Sok., Polat Plaza A Blok	(212) 373 73 09
Merkez / İst.	Semra Oktayoğlu (vkt)	Valikonağı Cad. No:1, Nişantaşı	(212) 373 71 11
Bakırköy / İst.		İncirli Cad. Yeşilada Sok. No: 2	(212) 543 33 67
Çiftehvez./ İst.	Umut Y. Mangırcıoğlu	Bağdat Cad. No:198	(216) 302 69 22
Moda / İst.	Şule Çetinkaya	Moda Cad., Rıza Paşa Sok., No:1, Kadıköy	(216) 348 12 73
Ankara	Ulaş Coşkun	Uğur Mumcu Cad.No:42/A,Gaziosmanpaşa,Çankaya	(312) 431 11 80
İzmir	Turan Gürbüz	Gazi Bulvarı Köstepen hanı No:68/A	(232) 483 00 42

TURKISH BANK MÜŞTERİ DESTEK HATTI : 0 (212) 373 73 73

TURKISH BANK (UK) LTD

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
London Branch	Sibel Uzun Ay	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
Relationship Banking	Sibel Uzun Ay	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44 207) 403 5656
Harringay	Melek Varol	577 Green Lanes, Harringay London N8ORG	(44-208) 348 9600
Palmers Green	Mustafa Derviş	391 Green Lanes, London N13 4JG	(44-208) 447 6870

TÜRK BANKASI LTD.

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Lefkoşa/Merkez	Lerzan Hazerli Yücel	92, Girne Cad.	(392)600 33 33
Lefkoşa/Köşklüçiftlik	Yıldan Karamano	Mehmet Akif Cad.Çığır Apt.No2 Köşklüçiftlik	(392)227 85 17
Lefkoşa/Kaymaklı	Lerzan Hazerli Yücel	Kemal Aşık Caddesi No:66, K.Kaymaklı	(392)227 73 80
Lefkoşa/Çarşı	Lerzan Hazerli Yücel	Uray Sok. Belediye Pazarı yanı	(392)229 11 67
Lefkoşa/Yenikent	İşıl Göksoylu	Belediye Bulvarı Akview Apt No:93D, Gönyeli	(392)223 38 53
Gazimağusa	Gürhan Kandemir	24, Limanyolu	(392)366 53 27
Girne/Girne	Emine Tomruk	Ramadan Cemil Meydanı No:1	(392)815 21 01
Girne/Alsancak	Dergül Çalican Mollaoğlu	206 Karaoğlanoğlu Cad. Engindereli Dükkanları No.6-7	(392)821 33 98
Güzelyurt	Şebnem Atalar	Ecevit Cad., Piyale Paşa Mah. No.3-4	(392)714 21 98
Gemi Konağı	Şebnem Atalar	Ecevit Cad., No:42	(392)727 78 58

Eski aylara ait raporlar Turkish Bank web sitesi www.turkishbank.com'dan sağlanabilir.
Abone olmak isteyenler mdh@turkishbank.com adresine e-posta yollayabilirler.

Yazışma Adresi : Vali Konağı Cad. No:1 Nişantaşı, İstanbul 34371 Türkiye
Telefon : +90 212 373 63 73
E-posta : rapor@turkishbank.com veya mdh@turkishbank.com